

Eesti demograafiline seisund ja suundumused
Tallinn, Riigikogu, 17.02.2016

Eesti rahvastiku nüüdisareng: ränne

Tiit Tammaru

Rahvastiku- ja linnageograafia professor
Geograafia osakond
Tartu Ülikool

Arutlusele tuleb

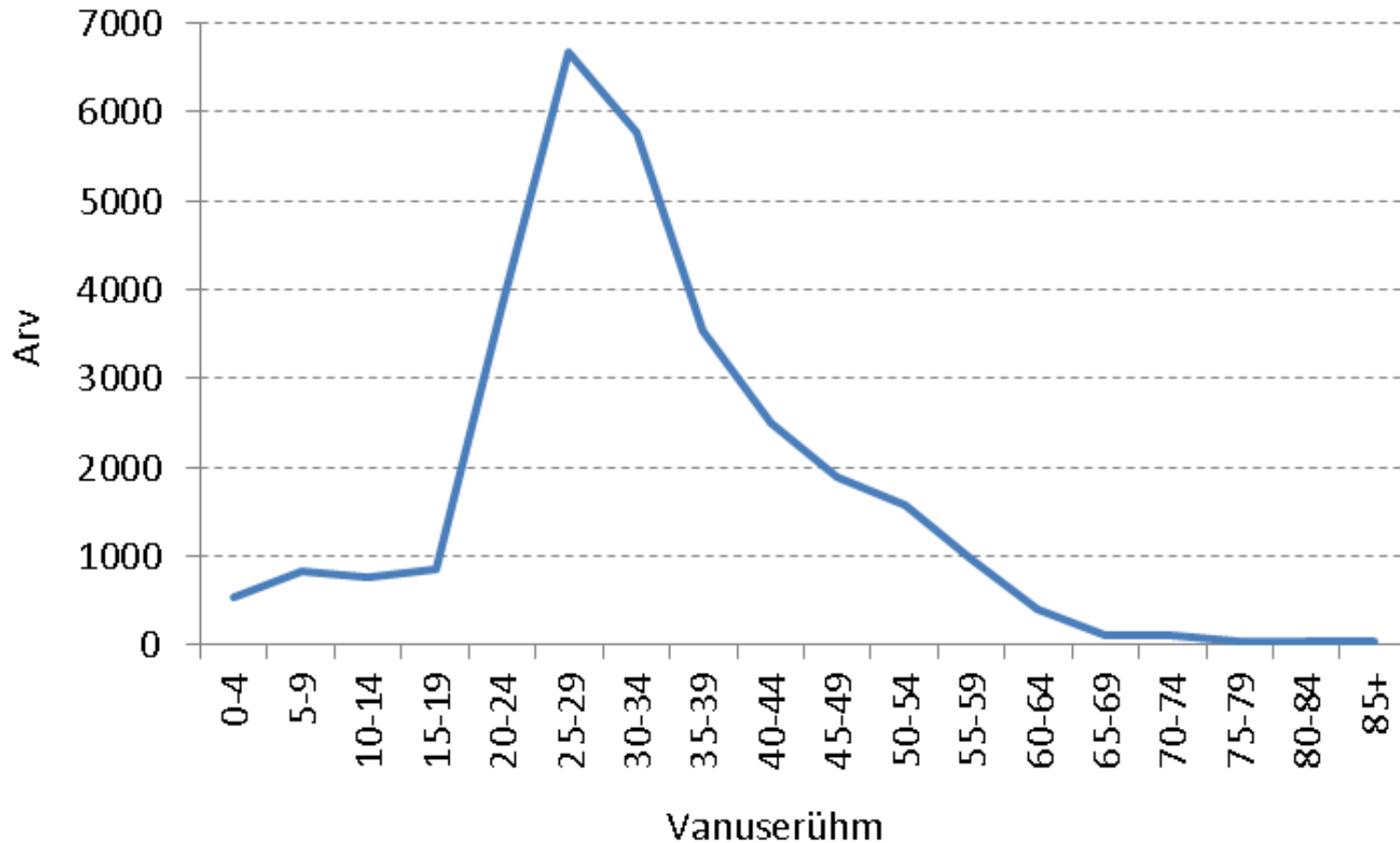
- ❖ Mis mõjutab rände suunda ja ulatust?
- ❖ Miks rännatakse Euroopas peamiselt ida-lääne suunal?
- ❖ Millised on uued suundumused Eesti välisrändes?

Eesti rände taustüsteem

Eesti ränne: taustüsteem

- ❖ Elatustasemete erinevus on rändes nagu reljeef looduses, mis määrab jõe voolusuuna
- ❖ Rände ulatus sõltub lisaks veel sellest, kui palju on rändeks „sobivaid“ inimesi
- ❖ Ulatusliku rände käivitab tihti konkreetne sündmus
- ❖ Eesti eristub demograafiliste, ka rände-protsesside, mõttes Euroopas kui „üleplatsimängija“

Eestist väljarändajate vanusjaotus, 2000–2011

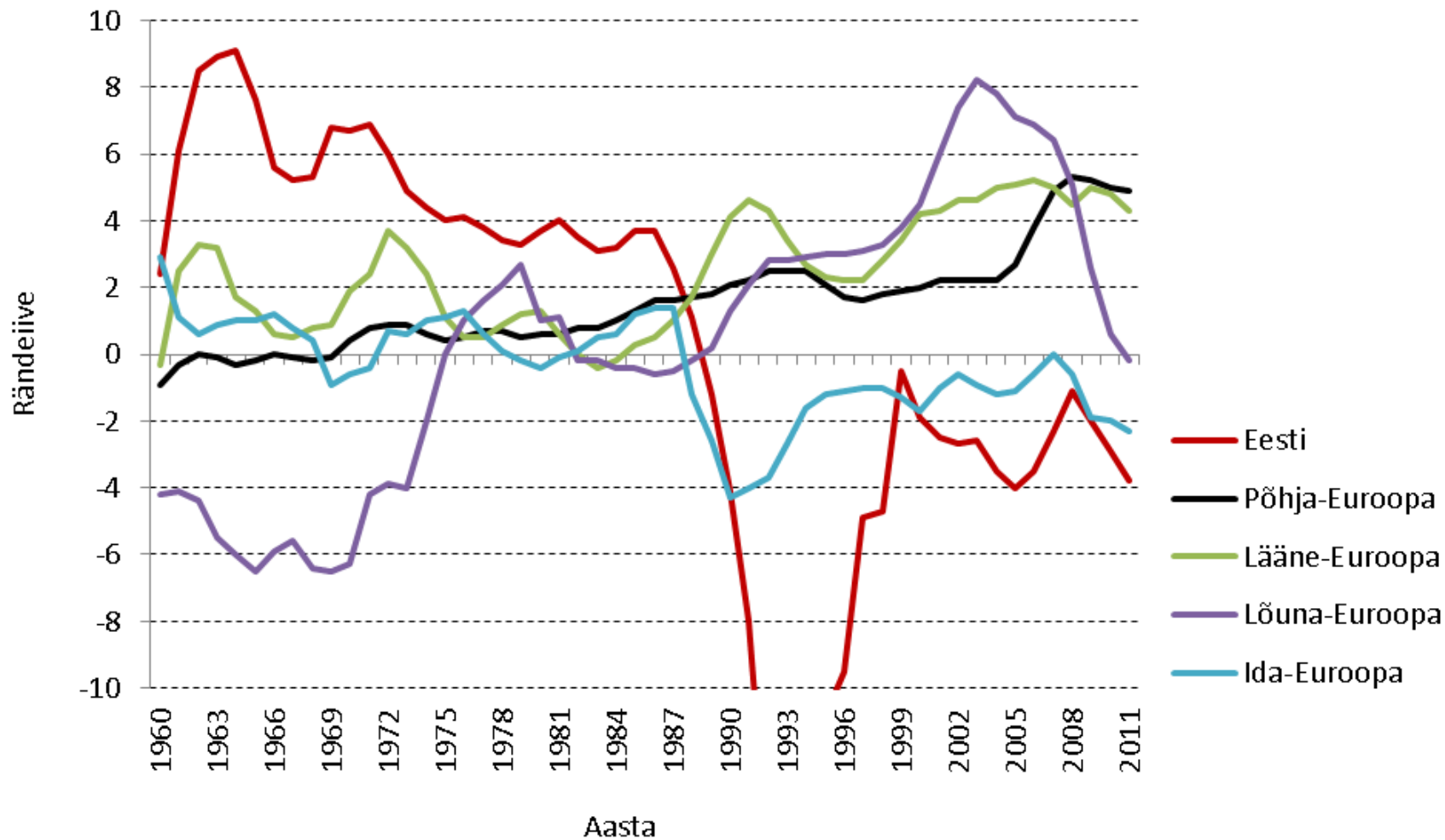

Allikas: REL 2011

Eesti ränne: taustüsteem

- ❖ Elatustasemete erinevus on rändes nagu reljeef looduses, mis määrab jõe voolusuuna
- ❖ Rände ulatus sõltub lisaks veel sellest, kui palju on rändeks „sobivaid“ inimesi
- ❖ Ulatusliku rände käivitab tihti konkreetne sündmus
- ❖ Eesti eristub demograafiliste, ka rände-protsesside, mõttes Euroopas kui „üleplatsimängija“

Eesti välisränne Euroopa põhiregioonide võrdluspeeglis, 1960–2011

Allikas: Inimarengu aruanne 2013

Eesti rahvastiku bilanss, 1989–2011

	Eestlased	Vähemused	Kokku
Rahvaarv 1989	963 000	602 000	1 565 000
Rahvaarv 2000	930 000	440 000	1 370 000
Muutus 1989–2000	-33 000	-162 000	-195 000
Loomulik iive	-22 000	-18 000	-40 000
Rändesaldo (jääk)	-11 000	-144 000	-155 000
Rahvaarv 2000	930 000	440 000	1 370 000
Rahvaarv 2011	902 000	392 000	1 294 000
Muutus 2000–2011	-28 000	-48 000	-76 000
Loomulik iive	-10 500	-23 000	-33 500
Rändesaldo (jääk)	-17 500	-25 000	-42 500

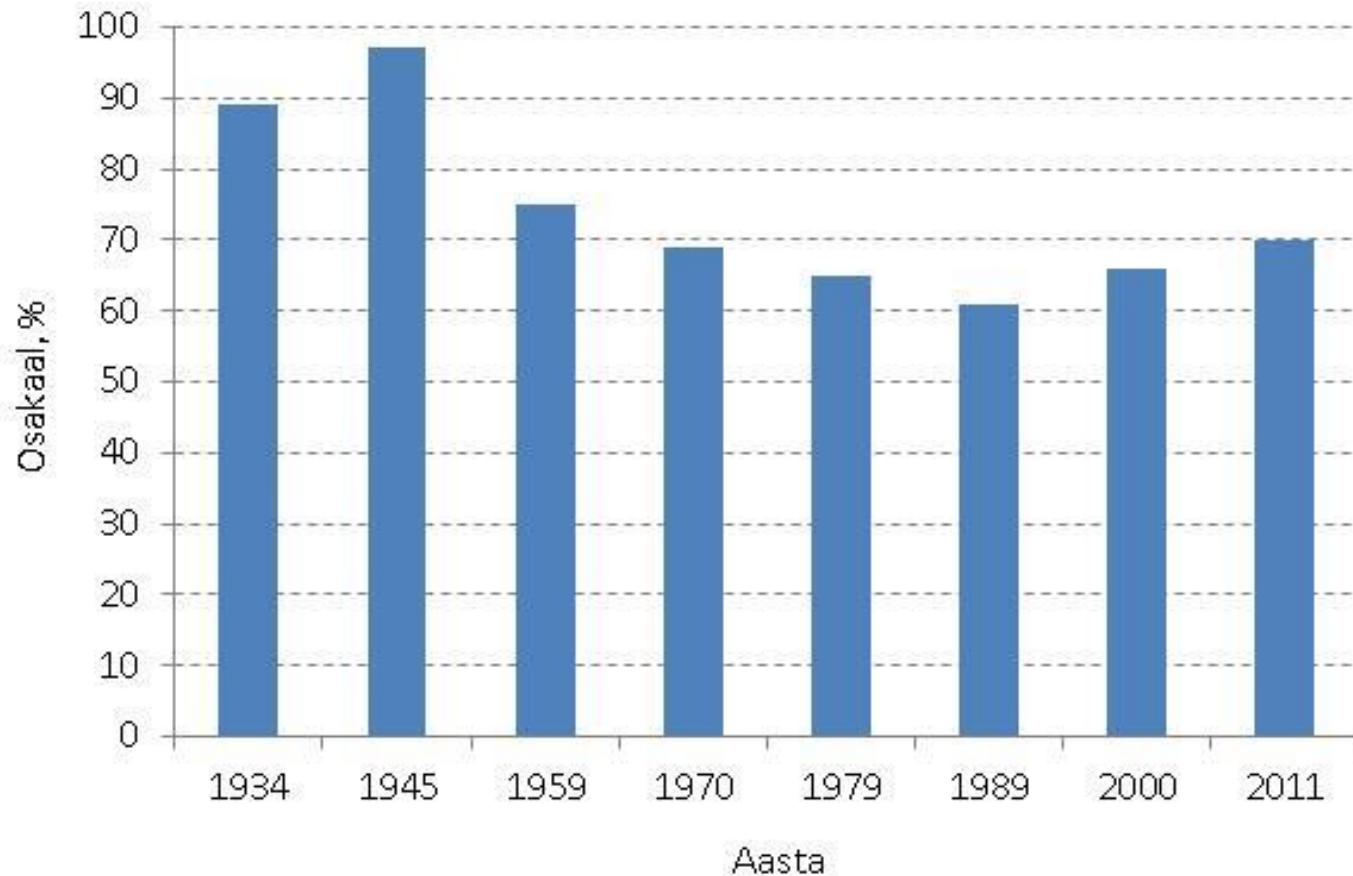
Allikas: REL 2000, REL 2011, Statistikaamet

Eesti välisränne, 1989–2011

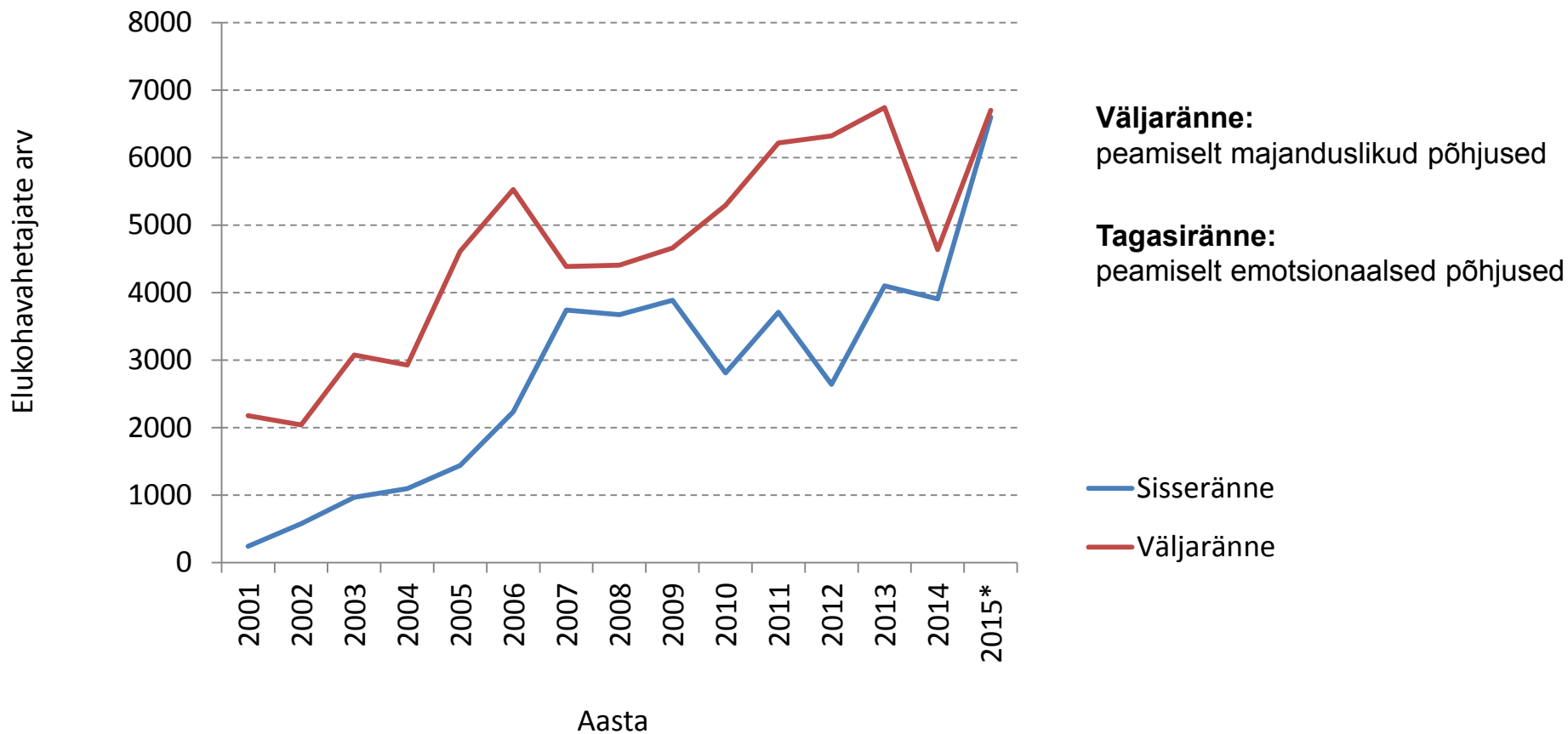
	Eestlased	Vähemused	Kokku
Rändesaldo (1989-2000)	-11 000	-144 000	-155 000
Saabujad	3 500	11 000	14 500
Lahkujad	14 500	155 000	165 500
Rändesaldo (2000-2011)	-17 500	-25 000	-42 500
Saabujad	14 500	13 500	28 000
Lahkujad	32 000	38 500	70 500

Eestlaste osakaal Eestis (%), 1934–2011

Allikas: REL 2000, REL 2011, Statistikaamet

Eesti välisrände saldo, 1945–2012

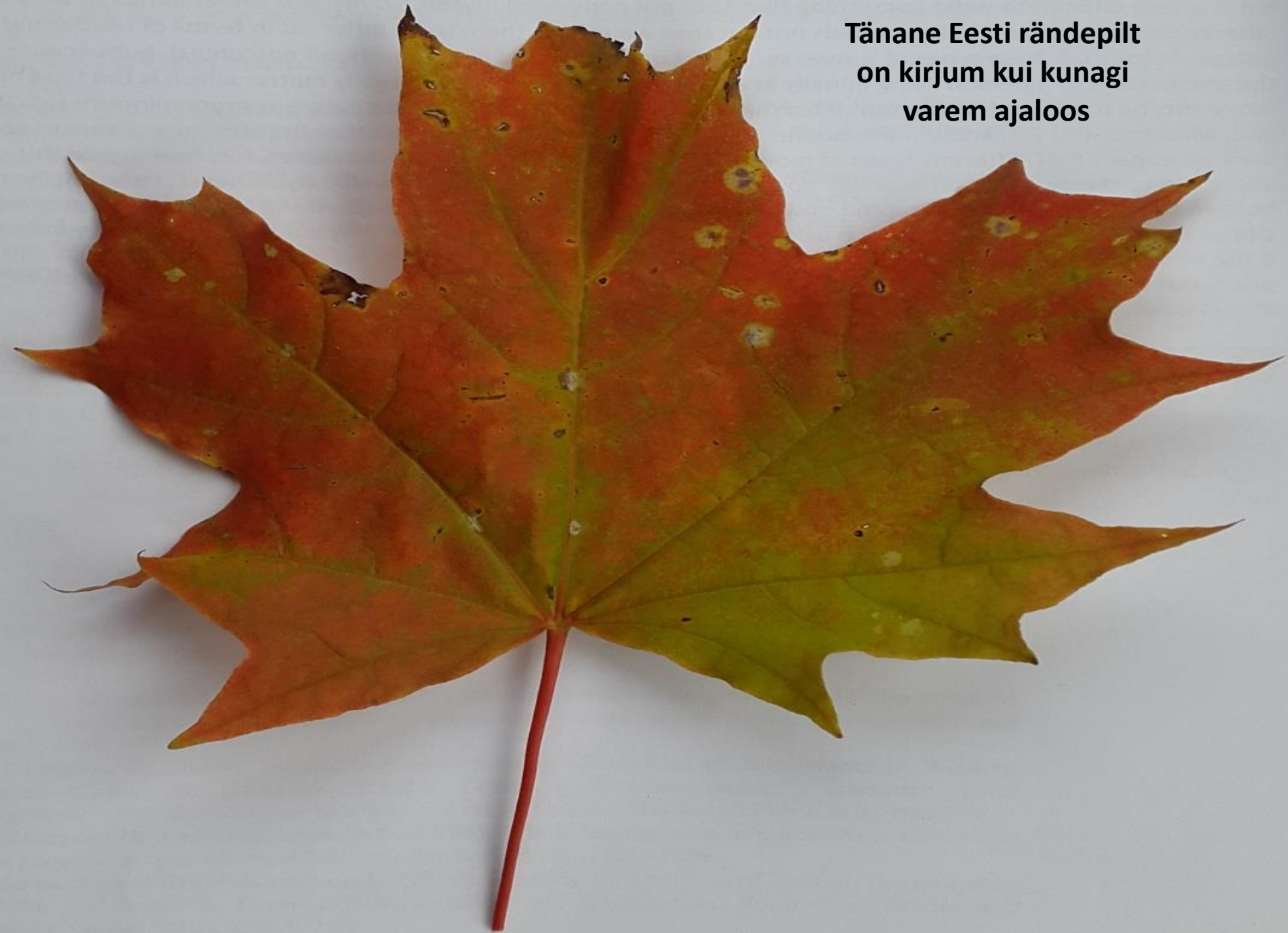
* 2015 esialgsed andmed

Eesti tänased rändesuundumused

**Seni on läbi ajaloo
Eesti rändeprotsessid olnud
homogeensed – nii sisse- kui
väljarände osas**

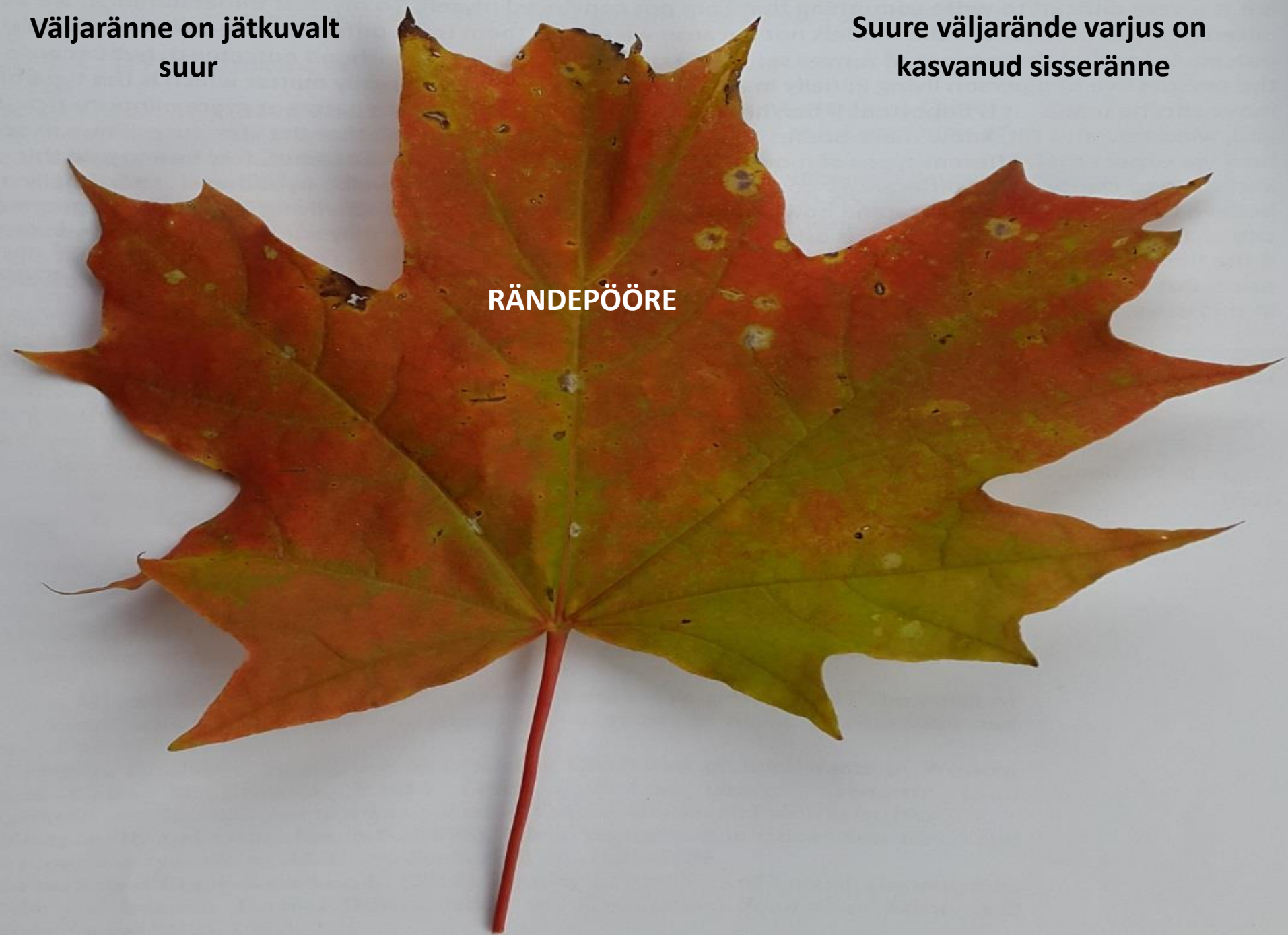
**Tänane Eesti rändepilt
on kirjum kui kunagi
varem ajaloos**

Väljaränne on jätkuvalt suur

Suure väljarände varjus on kasvanud sisseränne

RÄNDEPÖÖRE

Väljaränne on jätkuvalt suur

Suure väljarände varjus on kasvanud sisseränne

RÄNDEPÖÖRE

ELUKOHT JA TÖÖKOHT ON KAKS ERINEVAT ASJA

Hargmaisus

Väljaränne on jätkuvalt suur

Suure väljarände varjus on kasvanud sisseränne

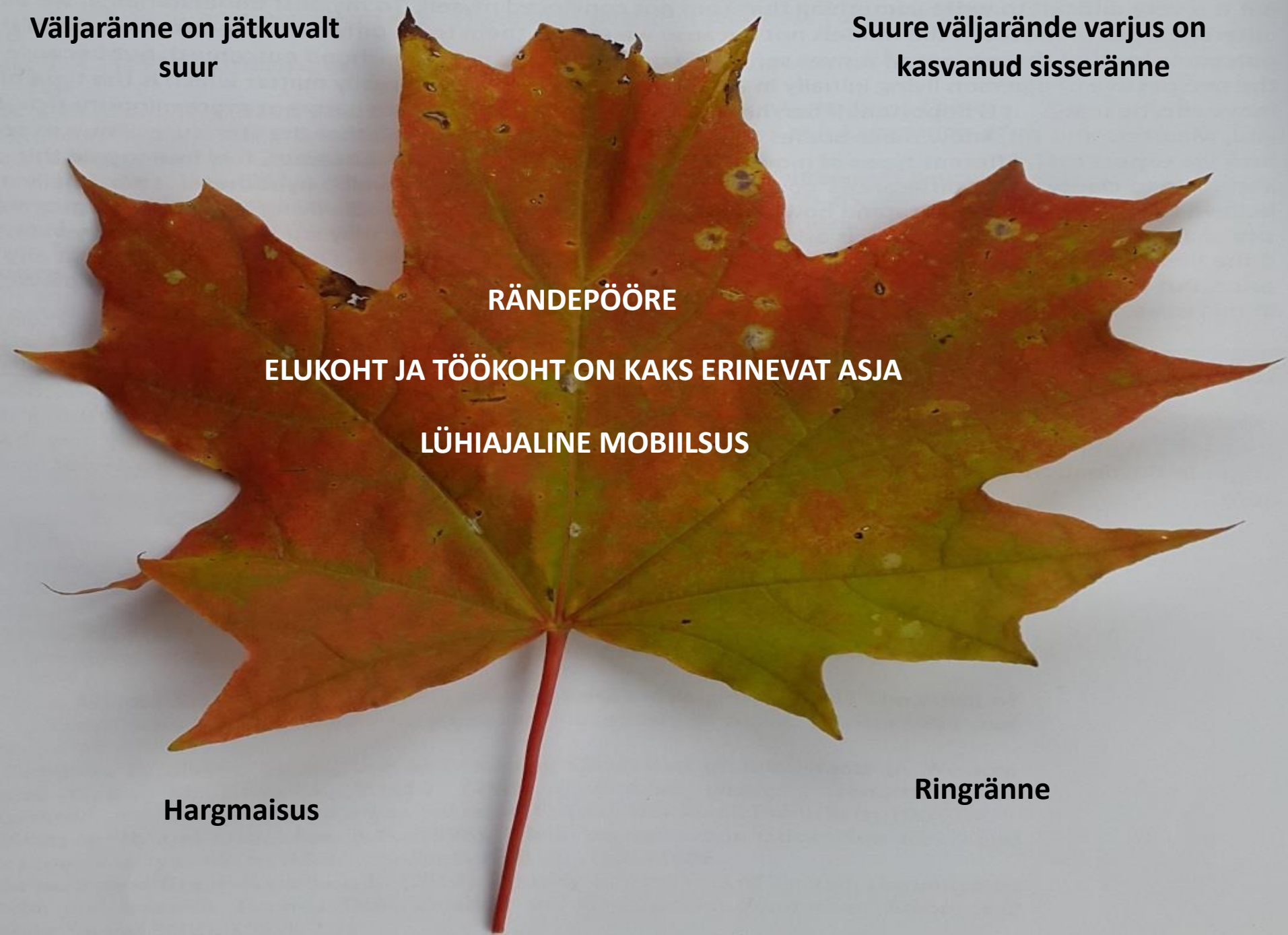
RÄNDEPÖÖRE

ELUKOHT JA TÖÖKOHT ON KAKS ERINEVAT ASJA

LÜHIAJALINE MOBIILSUS

Hargmaisus

Ringränne

Kokkuvõte

Kokkuvõtteks

- ❖ Rände suunda ja ulatust mõjutab heaolu tase, „sobilike“ inimeste olemasolu ja konkreetne sündmus
- ❖ Euroopas rännatakse ida-lääs suunal majanduslike ja demograafiliste tegurite õnnetu kombinatsiooni tõttu 2004, kuid see on muutumas
- ❖ Eesti on astumas uude rändeajastusse, kus rändepilt on muutumas mitmekesisemaks kui kunagi varem

Kokkuvõtteks

- ❖ Väljaränne: majanduslik
- ❖ Tagasiränne: emotsionaalne kodu-tunne
- ❖ <https://www.youtube.com/watch?v=zJJIPWEJ5O8>

Eesti demograafiline seisund ja suundumused
Tallinn, Riigikogu, 17.02.2016

Suur tänu!

Tiit.Tammaru@ut.ee

Rahvastiku- ja linnageograafia professor
Geograafia osakond
Tartu Ülikool